

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni 2020
Institution	Gymnasiet HHX Ringkøbing
Uddannelse	HHx
Fag og niveau	Historie B
Lærer(e)	Kathrine Dahl (kd)
Hold	HH3a19

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Afroamerikanernes kamp for frihed og lighed (1700-1900)
Titel 2	Europa i det 20. århundrede - krise, krig og samarbejde (1900-2000)
Titel 3	Velfærd og oprør (1900-2000)
Titel 4	Europa opdager verden (1500-1700)
Titel 5	Den demokratiske udvikling i Danmark (1700-1900)
Titel 6	Afrika - imperialisme og afkolonisering (1900-2000)
Titel 7	Mellemøsten i det 21. århundrede (efter 2000)

I alt læst: 499 sider

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Afroamerikanernes kamp for frihed og lighed
<p>Indhold Tekst: 76,5 s. Film: 102 minutter I alt: 96,5 sider</p>	<p>Primær litteratur</p> <p>Tweets i forbindelse med Charlottesville:</p> <ul style="list-style-type: none">• Donald Trump 12. august 2017 kl. 10:19• ABC News 14. august 2017 kl. 18:45 (citat fra Trumps pressekonference)• Barack Obama 13. august 2017 kl. 02:06 <p>Præsident Donald Trumps pressekonference d. 15. august 2017 (uddrag - på engelsk)</p> <p>Joe Kennedy III om Charlottesville d. 17. august 2017 (transskriberet og oversat - https://www.youtube.com/watch?v=-2-ISEytCiA)</p> <p>Olaudah Equiano: "Den interessante fortælling om Olaudah Equianos liv" (1789 - uddrag, oversat)</p> <p>Bibeltitater (1. Mos. 17,12, 2. Mos. 20,8-10 + 27, 1. Kor. 7,21-24, Rom. 13,1-7, Kol. 3,22-25, Ef. 6,5-9)</p> <p>David Pilgrim: "What was Jim Crow" (oversat - siden er ikke længere tilgængelig)</p> <p>Lewis Allen: "Strange Fruit" (1937)</p> <p>USA's Forfatning - artikel 1, 9-10, 13-15</p> <p>Chris Crowe: "The lynching of Emmett Till" (oversat fra http://jimcrowhistory.org/resources/lessonplans/hs_es_emmett_till.htm)</p> <p>Martin Luther King: "I Have a Dream" (oversættelse fra Jakobsen og Jørgensen: <i>Dansk i grundforløbet</i>. Frydenlund, 2013)</p> <p>Barack Obamas tale 50 år efter Selma (oversat og i uddrag fra http://time.com/3736357/barack-obama-selma-speech-transcript/)</p> <p>Kilder fra Hemmersham og Grubb http://slaveriet.gyldendal.dk/</p> <ul style="list-style-type: none">• Joseph Holt Ingraham: En Yankee i Sydvest (1835)• William Harper: Memoir on Slavery (1837)• Alexander H. Stephens: A Constitutional View on the War between the States (1868)• James Ford Rhodes: "Lectures on the American Civil War (1913)• Charles A. Beard: "The Rise of American Civilization (1927)• Eugene D. Genovese: The Political Economy of Slavery (1965) <p>Dokumentar</p> <p>(mit CfU) Henry Louis Gates Jr.: <i>De sorte amerikaneres historie - 1500-1800: De sortes Atlanterhav</i>. Ark Media, 2013 (50 minutter - betragtes som foredrag = 10 sider)</p> <p>(mit CfU) Henry Louis Gates Jr.: <i>De sorte amerikaneres historie - 1968-2013: En mere belstøbt forening</i>. Ark Media, 2013 (52 minutter - betragtes som foredrag = 10 sider)</p> <p>Sekundær litteratur</p> <p>Thor Banke Hansen og Andreas Bonne Sindberg: <i>USA - Historie, samfund, religion</i>. Systeme, iBog, første udgivelsesår 2017. s. 162-167, 169-170, kapitel 4 (undtagen 4.5 - dele af 4.2 er erstattet af:)</p>

	Andreas Bonne Sindberg og Henrik Bonne Larsen: <i>Det moderne USA - Forløb, lede eller skræmmebillede</i> . Systime, iBog. Første udgivelsesår 2016. s. 144-146
Omfang	24 lektioner
Særlige fokus-punkter	Med udgangspunkt i begivenhederne i Charlottetown 2017 er der arbejdet med de britiske koloniers forskellighed, trekantshandelen, slaveriets betydning, borgerkrigen, forfatningsændringerne i Genopbygningsperioden, Jim Crow og borgerrettighedsbevægelsen i 1950-60'erne for at se på udviklingen af demokrati og menneskerettigheder i USA. Forløbet blev afrundet med Barack Obamas beskrivelse af udviklingen i USA efter 1965. Forløbet har hovedvægt i perioden 1700-1900.
Væsentligste arbejdsformer	Varierede elevaktiverende undervisningsformer - herunder projektarbejde om Jim Crow.

Titel 2	Europa i det 20. århundrede - krise, krig og samarbejde
Indhold Tekst: 55,5 ns. Film: 44 min. I alt: 65,5 sider	Primær litteratur Johan Bender og Hans-Kurt Gade: <i>Mellemkrigstiden og 2. Verdenskrig 1919-1945 behjst ved kilder</i> . Munksgaard, 2. oplag 1985 <ul style="list-style-type: none">• Historieundervisningen i Det 3. Rige s. 83-85• Hossbach-notatet s. 88-90• A.J.P. Taylor: Årsagerne til 2. Verdenskrig s. 95-98• H.R. Trevor-Roper: A.J.P. Taylor, Hitler og krigen s. 98-100 Carl-Johan Bryld: <i>Verden efter 1914 - i dansk perspektiv</i> . Systime, iBog. Første udgivelsesår 2010. <ul style="list-style-type: none">• Wilsons 14 punkter s. 556• Hovedpunkterne i fredsslutningen s. 558• Den tyske repræsentants tale ved traktatforelæggelsen s. 404• Horst Wessel-sangen s. 1313• Rom-traktaten 1957 s. 71 Diverse EU-plakater <ul style="list-style-type: none">• Danmark 1992: Holger og konen siger nej til unionen• Tyskland 2014: Ach, <u>da</u> ist unser Geld!• Storbritannien 2014: EU policy at work - British workers• Holland 2017: The EU is not a faceless machine ... Diverse nazistiske valgplakater: <ul style="list-style-type: none">• 1932: Hitler wird Reichspräsident• 1932: Unsere letzte Hoffnung: Hitler• 1933: Nimmer wird das Reich zerstört ...• 1936: Der Führer gab uns Freiheit und Ehre! ... Folketinget: "Danmark indenfor og udenfor EF" fra <i>Danmark og EF</i> . Oplysningsavis 1972. Karl-Christian Lammers: <i>Tyskland efter murens fald 1989</i> . Systime, 2006 <ul style="list-style-type: none">• Udlandet og situationen i Tyskland s. 82-83

	<p>Herman van Rompoy: Tale ved overrækkelsen af Nobels Fredspris i Oslo d. 10. december 2012.</p> <p>Film</p> <p>Alex Grasshoff (inst.): <i>The Wave</i>. 1981 (44 min - set som diskussionsoplæg - sidestillet med foredrag → 10 sider)</p> <p>Sekundær litteratur</p> <p>Carl-Johan Bryld: <i>Verden efter 1914 - i dansk perspektiv</i>. Systime, iBog. Første udgivelsesår 2010.</p> <ul style="list-style-type: none">• Krisen i trediverne - s. 304, 582, 594-597• Weimarrepublikken - s. 585, 599-601• Tysklands ekspansionspolitik - 614-615, 624-626• Europas samling efter 1945 - s. 67, 796-799, 805-807 <p>Peter Frederiksen: <i>Ideologierne kamp - kampen om det gode samfund</i>. Systime, iBog. Første udgivelsesår, 2014</p> <ul style="list-style-type: none">• Nazismen - s. 177-183, 185-186
Omfang	21 lektioner
Særlige fokus-punkter	Med udgangspunkt i fredsslutningen efter Første Verdenskrig og den økonomiske krise i begyndelsen af 1930'erne forklares Hitlers magtovertagelse og efterfølgende ekspansionspolitik. Herefter ses det europæiske samarbejde i efterkrigstiden som et forsøg på at forhindre en ny europæisk storkrig. Forløbet er i perioden 1900-2000.
Væsentligste arbejdsformer	Varierede elevaktiverende undervisningsformer Eleverne har bl.a. udarbejdet artikler om personer og begivenheder i Tyskland 1919-1939.

Titel 3	Velfærd og oprør
Indhold Tekst: 50 s. Film: 22 min I alt: 61 ns.	<p>Primær litteratur</p> <p>Carl-Johan Bryld: <i>Danmark - tider og temaer</i>. Systime, iBog, Første udgivelsesår 2013</p> <ul style="list-style-type: none">• Bent Hansen: af <i>Velstand uden velfærd</i>. s. 720 <p>Dorthe Chakravarty og Hanne Mortensen: <i>De danske kvinders historie</i>. Systime, iBog. Første udgivelsesår 2014</p> <ul style="list-style-type: none">• Lissy Elmquist, kronik om husmødre og arbejdsmarkedet (uddrag) s. 186• Karen West: "En kvindes dag" s. 187• Rødstrømpesang s. 203• Amerikansk Rødstrøpemanifest, 1969 s. 204 <p>Robert Naur: "De vrede unge hustruer: Vi keder os til fortvivlelse". Politiken, d, 18. januar 1959. Hentet på kvinfo.dk (feb. 2019) http://www.kvinfo.dk/kilde.php?kilde=310</p> <p>Dokumentar</p>

	<p>DR: ”Husker du ... 70ernes kvinder” (uddrag ca. 22 minutter - kildekritisk analyse → 11 s.)</p> <p>Sekundær litteratur</p> <p>Carl-Johan Bryld: <i>Danmark - tider og temaer</i>. Systime, iBog, Første udgivelsesår 2013</p> <ul style="list-style-type: none">• Kapitel 8: 1945-1973 - s. 668, 672, 674-675, 677-678, 182, 681, 689, 706, 709, 179, 721, 693• Kapitel 9: 1973-2015 - s. 848, 722, 765-767
Omfang	11 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>Med udgangspunkt i den økonomiske liberalisering efter Anden Verdenskrig er der arbejdet med højkonjunktoren i Danmark og opbygningen af velfærdsstaten som årsag til sociale ændringer (kvinderne på arbejdsmarkedet, kvindebevægelser, ungdomsoprør) afsluttende med Jordskredsvalget. Konsekvenserne af de sociale ændringer (primært i forhold til kvinderne) er ført op til nutiden.</p> <p>Forløbet er i perioden 1900-2000</p>
Væsentligste arbejdsformer	Varierede elevaktiverende undervisningsformer

Titel 4	Europa opdager verden
Indhold Tekst: 43 sider Film: 6:48 min. I alt: 45 sider	<p>Primær litteratur</p> <p>Bryld, Carl-Johan og Peter Hansen-Damm: <i>Verdenshistorie til hhx (læreplan 2017)</i>. Systime, iBog. Første udgivelsesår 2018.</p> <ul style="list-style-type: none">- ”Spanierne indtager Cuba” s. 1394- ”Las Casas om behandlingen af indianerne, 1542” s. 1395- ”Adam Smith om kolonihandel, 1776” s. 1389 <p>Ohrt, Thomas: <i>Verden efter de store opdagelser 1500-1750</i>. Systime, iBog. Første udgivelsesår 2017</p> <ul style="list-style-type: none">- Kilde 1: De tidligste portugisiske eksperimenter med sukker og slaver, 1550 s. 167- Kilde 2: Jagten på undslupne slaver i São Tomé, 1535 s. 173- Kilde 3: Beskrivelse af slavehandlen fra Vestafrika til Kap Verdeøerne i 1500-tallet s. 174- Kilde 4: Den portugisiske slavehandel på Kap Verde-øerne, ca. 1600 s. 175- Kilde 19: Kongelig ordre om hvordan indianerne skal behandles, 1501 s. 203- Kilde 20: De første spanske indianerlove (Burgos-lovene fra 1512-13) s. 204- Kilde 36: En samtidig beskrivelse af minerne i Potosi, 1590 s. 227<ul style="list-style-type: none">o Thomas de Bry's tryk blev behandlet som selvstændig kilde.- Kilde 37: Beskrivelse af de luksusvarer, der strømmede til Potosi, i begyndelsen af 1700-tallet s. 228 <p>Dokumentar</p> <p>History Channel: <i>Mankind: The Story of All of Us</i>. 2012</p> <ul style="list-style-type: none">- 8: ”Den store skattejagt”<ul style="list-style-type: none">o Potosi (05:32-12:20)

	<p>Sekundær litteratur Bryld, Carl-Johan og Peter Hansen-Damm: <i>Verdenshistorie til hhx (læreplan 2017)</i>. System, iBog. Første udgivelsesår 2018. Kapitel 2: s. 1324, 1369, 1372-1373, 1377-1385, 1415-1416</p>
Omfang	14 lektioner
Særlige fokus-punkter	Med udgangspunkt i iBogens introduktion til Europa omkring år 1500, er der arbejdet med opdagelsen af Asien (primært Portugal - herunder de tidlige erobringer i Afrika og den deraf følgende slavehandel) og Amerika (primært Spanien). Der er arbejdet med kildesæt om den portugisiske slavehandel i Vestafrika samt spaniernes holdning til indianerne i Den Nye Verden samt sølvminerne i Potosi.
Væsentligste arbejdsformer	Varierede elevaktiverende undervisningsformer

Titel 5	Den demokratiske udvikling i Danmark
Indhold SO6 Tekst 52 s. Historie B Tekst 33,5 s. Film 24:57 min I alt 89,5 s.	<p>SO6 - Dansk-Historie-Opgaven</p> <p>Primær litteratur Det Forenede Venstre: Adresse til kongen, marts 1873, Fra danmarkshistorien.dk https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/det-forenede-venstre-og-folketingets-krav-om-parlamentarisme-1873/ Krieger, A.F.: Afvisning af parlamentarismen, 1872. <i>Folketingstidende, 1872-1873, her efter C. Friisberg, Forfatningskampen i Danmark 1866-1901</i> Lehmann, Orla: "Danmark til Ejderen 1842," Teksten er fra danmarkshistorien.dk (hentet d. 22. september 2019) http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/orla-lehmans-tale-danmark-til-ejderen-28-maj-1842/ Lornsen, Uwe Jens: "Om forfatningssagen i Slesvigholsten, 1830" fra danmarkshistorien.dk (hentet d. 22. september 2019) http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/om-uwe-jens-lornsen-og-forfatningssagen-i-slesvigholsten-1830/.</p> <p>Sekundær litteratur Chakravarty, Dorte og Hanne Mortensen: <i>De danske kvinders historie</i>. System, iBog. Første udgivelsesår 2014 - Kap.2: s. 132, 134, 144 Kjersgaard, Erik: <i>Kjersgaards Danmarkshistorie</i>. Aschehoug Dansk Forlag a/z. 3. udgave 1993, s. 216-217, 222-223 Olsen, Knud Ryg (o.a.): <i>Grundbog til Danmarkshistorien</i>. System, iBog. Første udgivelsesår 2010 - Kap. 6: s. 144-146, 160-162</p> <p>Historie B Primær litteratur Den store Danske: Billedtekst til Eckersberg-skitser og -maleri fra "Ingen fest for stavnsbåndets ophævelse" d. 1. marts 2012</p>

	<p>Dokumentar DR: <i>Historien om Danmark - 7: Enevælde og oplysningstid.</i> 2017</p> <ul style="list-style-type: none">- 02:03-08:57: Enevældens indførsel (6:53)- 10:36-12:30 + 22:43-25:17 + 29:18-31:14: 1700-tallets bønder (6:59)- 43:10-50:14: Struensee (7:05)- 50:14-54:16: Statskup og landboreformer (4:00)- <p>Sekundær litteratur Bryld, Carl-Johan: <i>Danmark - tider og temaer.</i> Systime, iBog. Første udgivelsesår 2013</p> <ul style="list-style-type: none">- Kap. 4: 409, 411, 414-419, 421, 429, 431, 487, 498 <p>Lauring, Kåre: "Danmark som kolonimagt". Historieportalen</p>
Omfang	13 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>Dele af forløbet har været del af Dansk-Historie-opgaven (SO6). Forud for SO6 er der i historieundervisningen arbejdet med oplysningstidens tanker, de danske landboreformer samt afslutningen på den florissante handel.</p> <p>I SO6 er der arbejdet med nationalisme i den danske helstat i forbindelse med opgøret med enevælden (stænderforsamling, martsdagene 1848, de slesvigske krige og grundlovene i 1849 og 1866). Derefter er der arbejdet med forfatningskampen i lyset af den sociale udvikling blandt gårdmænd, husmænd og arbejdere. Til sidst er der arbejdet med de danske kvinders kamp for politiske og økonomiske rettigheder.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Varierede elevaktiverende undervisningsformer

Titel 6	Afrika - imperialisme og afkolonisering
Indhold Tekst 56 s. Film 09:35 min. I alt 58 s.	<p>Primær litteratur Munk, Morten Hillingsø: <i>Afrikas historie - mødet mellem sorte og hvide.</i> Systime, iBog, første udgivelsesår 2016</p> <ul style="list-style-type: none">- s. 209: Dansk opfattelse af de sortes karaktertræk- s. 210: Angreb på congolesiske oprørere- s. 216: Lumumbas tale ved Congos selvstændighedsceremoni (1. del)- s. 217: Selvstændighedsceremonien i Congo- s. 223: Hvorfor er Afrika så fattigt?- s. 224: Nationsopbygning- s. 225: Lumumbas tale ved Congos selvstændighedsceremoni (2. del) <p>Dokumentar BBC Four: "Racism - A History 3:3" 2007. - om Belgisk Congo (09:35)</p> <p>Sekundær litteratur Folkersen, Helle: <i>Det Britiske Imperium - Fra Englands ekspansion til Commonwealth.</i> Systime, iBog. Første udgivelsesår 2015.</p> <ul style="list-style-type: none">- Kapitel 3: 126, 145-146 <p>Munk, Morten Hillingsø: <i>Afrikas historie - mødet mellem sorte og hvide.</i> Systime, iBog, første udgivelsesår 2016</p> <ul style="list-style-type: none">- Kapitel 3: 145-146, 149-150- Kapitel 4: 153-154, 156, 158

	<ul style="list-style-type: none">- Kapitel 5: 161-162, 164- Kapitel 7: 179-182- Kapitel 8: 187-189
Omfang	15 lektioner
Særlige fokus-punkter	Forløbet er todelt, idet der først er arbejdet med imperialismen - med fokus på Storbritannien i Kenya og belgiske kong Leopold i Congo - samt overordnede årsagsforklaringer på den europæiske imperialisme. Dernæst er der arbejdet overordnet årsagsforklaringer på afkoloniseringen og de afrikanske landes selvstændighed, men med særligt fokus på de ovenfor nævnte lande.
Væsentligste arbejdsformer	Varierede elevaktiverende undervisningsformer

Titel 7	Mellemøsten i det 21. århundrede
Indhold Tekst 62 s.	<p><u>Primær litteratur</u></p> <p>Bryld, Carl-Johan: <i>Danmark - tider og temaer</i>. Systime, iBog. Første udgivelsesår 2013</p> <ul style="list-style-type: none">- s. 833: Anders Fogh Rasmussen om aktivistisk dansk udenrigspolitik, 2003- s. 862: Nikolaj Petersen om Danmark i international politik, 2013- s. 863: Mikkel Vedby Rasmussen om Danmark i Afghanistan, 2011 <p>Bryld, Carl-Johan: <i>Verden efter 1914</i>. Systime, iBog. Første udgivelsesår 2010</p> <ul style="list-style-type: none">- s. 81: Bernard Lewis: Hvad gik galt? (uddrag)- s. 993: Osama bin Laden om angrebet på World Trade Center <p>Pöckel, Rasmus Randeris: <i>Terror eller frihedskamp</i>. Systime, iBog. Første udgivelsesår 2012.</p> <ul style="list-style-type: none">- s. 192: George Bush: "Nationens tilstand" <p>Ritzau: "Trump: Vi skal beskytte egne grænser - ikke Syriens". Fra Børsen d. 13. oktober 2019. https://borsen.dk/nyheder/politik/artikel/1/389348/trump_vi_skal_beskytte_egne_graenser_-_ikke_syriens.html</p> <p><u>Sekundær litteratur</u></p> <p>Bryld, Carl-Johan: <i>Verden efter 1914</i>. Systime, iBog. Første udgivelsesår 2019</p> <ul style="list-style-type: none">- Kap. 11: s. 79, 772, 775, 1021-1022, 1024 <p>Christiansen, Jørgen og Nils Sjøberg: <i>Integration og demokrati</i>. Systime, iBog. Første udgivelsesår 2015</p> <ul style="list-style-type: none">- s. 125 <p>From, Kerstin (red.): <i>Fokus 2: Fra oplysningstid til europæisk ekspansion</i>. Gyldendal, første iBogsudgave 2019</p> <ul style="list-style-type: none">- s. 269-272 <p>Nauntofte, Jens: <i>Verden og den arabiske udfordring</i>. Systime, iBog, første udgave 2015.</p> <ul style="list-style-type: none">- Kap. 4: s. 127, 150-155- Kap. 5: s. 210-211, 214

	- Kap. 12: s. 134, 190-191
Omfang	14 lektioner
Særlige fokuspunkter	Forløbet indledes med en kort introduktion til Islam og den generelle udvikling i Mellemøsten. Derefter kædes den sovjetiske besættelse af Afghanistan og Talibans overtagelse til al Qaedas angreb mod USA og den efterfølgende krig mod terror. Krigen mod Irak inddrages for at forklare baggrunden for Islamisk Stats opståen, men i forbindelse med denne organisation er vægten lagt på krigen i Syrien - og stormagternes interesse i denne. Forløbet afsluttes med skiftet til aktivisme i dansk udenrigspolitik.
Væsentligste arbejdsformer	Varierede elevaktiverende undervisningsformer

Det individuelle historieprojekt er udarbejdet over 7 lektioner i slutningen af skoleåret. Eleverne havde valgfri i forhold til forløb.

Pga. Corona-nedlukningen blev projektet fulgt op af individuelle ”eksamensamtaler”.

Forløb	Globalisering (SO7: Dansk, Engelsk, Historie)
Beskrivelse	<i>Opgives ikke som selvstændigt forløb til eksamen.</i>
Materiale 21,5 sider	<u>Primær litteratur</u> Giddens, Anthony: <i>En løbsk verden</i> . Hans Reitzels Forlag, København 2000. s. 14-16 Gustafson, Thor, Anders Hedegaard Kristiansen og Rasmus Urup Kjeldsen: <i>Litteratur med udsyn - 1: Globale perspektiver i danskundervisningen</i> . Dansk lærerforeningens forlag, 2016. s. 16-18 (om Zygmunt Baumans teori: turister og vagabonder) Huntington, Samuel: af <i>Civilisationernes sammenstød?</i> Fra Carl-Johan Bryld: <i>Verdenshistorie hhx (læreplan 2010)</i> . Systime, iBog. Første udgivesår 2010. s. 86 <u>Sekundær litteratur</u> Bülow, Morten Winther (red.): <i>Globalisering</i> . Systime, iBog. Første udgivesår 2010. - Kapitel 2: s. 519, 637-638, 675 - Kapitel 6: s. 499, 662, 682-683 Bryld, Carl-Johan: <i>Civilisationernes verdenshistorie</i> . Systime, iBog. Første udgivesår 2017. s. 375